

Creatieve sector snijdt met arrogantie

De cultuursector gaat zichzelf versterken en tegelijk bezuinigen. Met de nodige creativiteit weten de Deventer cultuurpauzen deze schijnbare tegenstelling op te lossen.

door Herman van Amelsvoort

In de 'Culturele agenda voor de toekomst' presenteren elf directeuren van de culturele instellingen hun visie op de toekomst. Zij willen de Deventer cultuursector vernieuwen. Maar er schuilt ook arrogantie in het plan. Het is alles of niets. Alles hangt aan elkaar en er kan niets veranderd worden want dan stort het bouwwerk in elkaar. Althans, zo presenteren de directeuren het. Maar zij weten dondersgoed dat

eerst het college van B en W er wat van moet vinden en dat het vervolgens door de raad moet. Het zwakke punt ligt erin dat het DOC op de stoel van het gemeentebestuur gaat zitten. De hele sector wordt betrokken, ook instellingen die niet aan het overleg meedoen. Het plan noemt bedragen die zulke organisaties moeten bezuinigen, terwijl ze helemaal niet konden meepraten. Zoals de Lokale Omroep en Monumentenzorg / Archeologie. Dat geldt in hoge mate voor Stads-

archief en Athenaumbibliotheek SAB, dat niet mee heeft overlegd, maar wel voor 80.000 euro in de boeken staat. Het SAB heeft twee broodheren: de gemeente en Saxion. En daarom kon directeur Eddy Tulp niet aanschuiven. Hij merkt terecht op dat het DOC niet over de cultuurbegroting gaat. „Je kunt niet zeggen: slikken of stikken”, zegt hij. Maar hij relativeert direct: „Dat zijn peanuts. De soep wordt niet zo heet gegeten.” Het ei van Columbus in het plan is het Fonds Cultuur en Economie, dat zijn eigen inkomsten gaat genereren. Dat klinkt te mooi om waar te zijn. Rekent de cultuursector zich niet al te makkelijk rijk? Het DOC bezweert van niet. Het nieuwe fonds gaat culturele projecten subsidiëren op voorwaarde dat er ook door andere partijen aan wordt bijgedragen. Vervolgens moet een deel van de inkomsten die de evenementen genereren,

weer terugvloeien naar het fonds. Daarbij valt te denken aan de hoge omzet van de horeca en winkels. Maar ook de indirecte opbrengst speelt een rol. Daarmee wordt bedoeld dat zulke evenementen Deventer aantrekkelijker maken om te wonen en te werken. Het MKB, de horeca en grote bedrijven zien daarvan het belang al lang in. Daarom vertrouwt het DOC erop dat de bedrijven wel over de brug zullen komen. Een heringevoerde toeristenbelasting of parkeergelden zouden in de ogen van het DOC ook naar het Fonds kunnen vloeien. Het cultuurfonds moet overigens niet gezien worden als het opvangen van de bezuinigingen. De instellingen gaan 'gewoon' voor zeshonddert ton snijden. De 'grote vijf' waaronder de schouwburg en de openbare bibliotheek, nemen het leeuwendeel voor hun rekening. Voor zover bekend is de nauwe sa-

menwerking uniek in Nederland. Het is al een hele prestatie om elf grote ego's op één lijn te krijgen en er zijn achter de schermen aardig wat robbertjes uitgevochten. Het 'Deventer model' is niet onopgemerkt gebleven en voorzitter Mieke Conijn (Kunstenlab) heeft al in andere steden mogen uitleggen hoe Deventer dit aanpakt. De samenwerking tussen de instellingen komt niet uit de lucht vallen. Het 'Directeuren Overleg Cultuur' (DOC) bestaat al negen jaar en de nieuwe lichter directeuren kijkt graag over de schutting. Dat geldt zeker voor nieuwkomers als Mano Scherpier (Burgerweeshuis), Alex Kühne (schouwburg) en Piet Elenbaas (Leeuwenkuil). Toen bleek dat de gemeente zeshonddert ton wilde bezuinigen op cultuurgrepen de cultuurleiders hun kans. Om te snijden met visie. „Zoiets willen we liever niet aan de politiek overlaten”, zegt Conijn.

(Stentor, 17 maart 2011)